

Από την 3^η Σεπτεμβρίου 1843
έως την έξωση του Όθωνα (1862)

Το Σύνταγμα του 1844 ψηφίστηκε από την Εθνοσυνέλευση που συγκλήθηκε ύστερα από το κίνημα της 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843 και καθιέρωσε το πολίτευμα της **συνταγματικής μοναρχίας**

Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1844:

την **νομοθετική εξουσία** ασκούσε ο **βασιλιάς, η Γερουσία** (διορίζονταν από το βασιλιά και ήταν ισόβια) και η **Βουλή** (εκλεγόταν από το λαό)

την **εκτελεστική εξουσία** ασκούσαν οι **υπουργοί** που διορίζονταν και παύονταν από το βασιλιά

την **δικαστική εξουσία** ασκούσαν οι **δικαστές** που διορίζονταν και παύονταν από το βασιλιά χωρίς την έγκριση της Βουλής

Η λειτουργία του πολιτεύματος:

Η καθιέρωση κοινοβουλευτικών θεσμών αποτέλεσε αναμφισβήτητα μια θετική εξέλιξη· όμως:

- Οι **υπερεξουσίες του βασιλιά** νόθευαν το δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος
- Αθέμιτες παρεμβάσεις του Όθωνα στα πολιτικά πράγματα και παραβίαση του συντάγματος
- Μη αναγνώριση κομμάτων

Εκλογές του 1844:

(Νόθος κοινοβουλευτισμός)

- διαρκούν τρεις μήνες (!!!)
- καλπονοθεία
- εκβιασμοί, χρηματισμοί
- επεμβάσεις των πρέσβων των Μεγάλων Δυνάμεων και η παρέμβαση του βασιλιά νοθεύουν τη λαϊκή βούληση

Νικητής των εκλογών του 1844

ο Ιωάννης Κωλέττης που κυβέρνησε ως το 1847.

- Συνεργάστηκε με τον Όθωνα
- Παραβίασε κατ' επανάληψη το σύνταγμα
- Αγνόησε τη βουλή
- Χρησιμοποίησε κρατικούς πόρους για την εξυπηρέτηση των ψηφοφόρων του

Το σύνταγμα του 1844 δεν είναι δημοκρατικό σύνταγμα. Η θέσπιση του όσο κι αν αποτελεί σημαντική πρόοδο σε σχέση με τη βαυαρική και οθωνική απολυταρχία, συνιστά μια συντηρητική οπισθοδρόμηση σε σχέση με τη δημοκρατική παράδοση των συνταγμάτων του Αγώνα.

Ιωάννης Κωλέττης

Η διαμάχη αυτοχθόνων-ετεροχθόνων

αυτόχθονες → Έλληνες γεννημένοι σε περιοχές που εντάχθηκαν στο ελληνικό κράτος.

ετερόχθονες → Έλληνες γεννημένοι σε περιοχές που βρίσκονταν έξω από τα σύνορα του ελληνικού κράτους

Η διάκριση μεταξύ «αυτοχθόνων» και «ετεροχθόνων» αποτέλεσε οξύτατο κοινωνικό πρόβλημα της εποχής.

Η αντιπαράθεση στρεφόταν κυρίως γύρω από το δικαίωμα των ετεροχθόνων:

- να διορίζονται σε δημόσιες θέσεις
- να εκλέγονται σε δημόσια αξιώματα

Μεγάλη Ιδέα και αλυτρωτισμός

Μεγάλη Ιδέα*

Η θέση ότι για να αναπτυχθεί η χώρα, έπρεπε πρώτα να διευρυνθούν τα ελληνικά σύνορα ώστε να περιλάβουν περιοχές με ελληνικούς πληθυσμούς που βρίσκονταν υπό ξένη κυριαρχία.

- * τον όρο Μεγάλη Ιδέα χρησιμοποίησε πρώτος ο Ι. Κωλέττης σε ομιλία του στην Εθνοσυνέλευση το 1844. Παράλληλα εκφράζονταν και η αντίθετη άποψη με κύριο υποστηρικτή τον Α. Μαυροκορδάτο, που υποστήριζε ότι μόνο με την οικονομική ανάπτυξη η Ελλάδα θα μπορούσε να πετύχει την εδαφική της επέκταση.

Αλύτρωτοι Έλληνες

Έτσι ονομάστηκαν οι Έλληνες που έμεναν εκτός των συνόρων του ελληνικού κράτους και η πολιτική που στόχευε την ένταξή τους καθώς και την ένταξη των εδαφών που κατοικούσαν, στο ελληνικό κράτος, ονομάστηκε **αλυτρωτισμός**

Ο Κριμαϊκός πόλεμος (1854-1856)

- Σύγκρουση Ρώσων και Τούρκων στη ρωσική χερσόνησο της Κριμαίας
- Αγγλία και Γαλλία τάσσονται στο πλευρό του σουλτάνου και η Ρωσία χάνει τον πόλεμο
- Ο Όθωνας και κάποιοι Έλληνες θεωρούν ότι είναι ευκαιρία για την Ελλάδα να διευρύνει τα σύνορά της
- Γίνονται εξεγέρσεις σε Θεσσαλία, Ήπειρο, Μακεδονία.
- Αγγλικός και γαλλικός στόλος καταλαμβάνουν τον Πειραιά και απαιτούν από τον Όθωνα ουδετερότητα
- Παραχώρηση μεταρρυθμίσεων από το σουλτάνο, ο οποίος υποχρεώνεται από τις Μεγάλες Δυνάμεις να υπογράψει το διάταγμα Χάτι Χουμαγιούν (1856) το οποίο διασφαλίζει την ισότητα όλων των κατοίκων της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, ανεξάρτητα από φυλή ή θρήσκευμα
- Στην Ελλάδα τα τρία κόμματα χάνουν την εμπιστοσύνη του λαού

ΕΞΩΣΗ ΤΟΥ ΟΘΩΝΑ (1862)

- Εμφάνιση νέας γενιάς πολιτικών με φιλελεύθερες ιδέες που εκτιμούσαν ότι ο Όθωνας δεν είχε τίποτε πλέον να προσφέρει στη χώρα.
- Ενίσχυση του κοινωνικού ρεύματος εναντίον του Όθωνα (1859-1862)
- Εξόπασμα επανάστασης εναντίον του στο Ναύπλιο (Φεβρουάριος 1862)
- Εξέγερση της φρουράς της Αθήνας (Οκτώβρης 1862) και έξωση του Όθωνα.
- Αναχώρηση του Όθωνα για Μόναχο και θάνατος του το 1867.

Ο Όθωνας και η Αμαλία
φεύγουν από την Ελλάδα 12 Οκτωβρίου 1862

Εργασία για το σπίτι:

Σε ποια συμπεράσματα οδηγούμαστε σύμφωνα με όσα έχουμε διδαχθεί σχετικά με το δημοκρατικό χαρακτήρα του Συντάγματος του 1844;

Αποτελεί πρόοδο σε σχέση με τα φιλελεύθερα συντάγματα του Αγώνα ή συνιστά μια συντηρητική οπισθοδρόμηση;